

Panská rasa

Nacistické Německo a experiment Lebensborn

Catrine Clayová a Michael Leapman

Není tomu ještě tak dávno, pokud bychom počítali přesně, tak 76 let, co uplynulo od zvráceného experimentu Lebensborn, kdy mladým ženám, vykazujícím árijské vlastnosti bylo umožněno plodit děti s příslušníky SS. Děti vzešlé z těchto svazků přicházely na svět v domovech Lebensborn. Himmlerovi SS-mani se však nespokojili s pouhým programem plození dětí „na objednávku“ Hitlerově Třetí říši, ale když vtrhli do Polska, našli na jeho území spoustu „ideálních“, blondatých árijců, které nechávali unést a do Německa je odváželi na „převýchovu“. Počet ukradených dětí se odhaduje na 200 000. Dnes, kdy je těmto „uměle vytvořeným“ nebo uneseným dětem okolo 50 – 70 let, se vyrovnávají se svou minulostí a psychickými traumaty, které si odnesli z těchto dob.

Pokusím se co nejsrozumitelněji vysvětlit pohnutky a okolnosti, které k této zvrácené politice vedly jejího nejdůležitějšího představitele Heinricha Himmlera a jeho spolupracovníky. Psychologické profily osob spojených s touto tematikou a jejich chování v krizových situacích. Historické fakty, spojené s postupným rozšiřováním této politiky a základen Lebensbornu.

Kde to všechno začíná?

Rasová utopie – kapitola první

Když byla v roce 1859 publikována kniha *O původu druhů*, teoretika evoluce a přírodního výběru Darwina, zmocnili se jejího obsahu „sociální darwinisté“, jejíž obsah však zkomolili a ospravedlňovali rasové inženýrství – zaměřili se hlavně na kapitulu „Boj o existenci“. Myšlenka tvrdí, že vždy zvítězí jen ten nejsilnější jedinec. Avšak už roku 1855 byla napsána *Esej o nerovnosti lidských plemen* francouzského hraběte Arthura de Gobineaau.

Podle něj bílá - árijská rasa, byla nadřazena všem ostatním. Díky Darwinovi začali badatelé měřit hlavy, mozkovny, nosy i jiné části těla. Německá společnost pro antropologii ustanovila komisi, jež měla zjistit rasové složení obyvatelstva jednotlivých německých států v roce 1885.

První propagátor sociálního darwinismu byl Darwinův bratranec Francis Galton. Roku 1883 vynalezl termín eugenika (věda o tom, jak pomocí genetiky zlepšit kvalitu rasy). Založil Společnost pro eugenickou osvětu (1904) - ve Spojených státech se od něj inspirovali a založili Dokumentační kancelář pro eugeniku (pikantnost – tuto nadaci finančně podporovali známí „dobrodinci“ – Rockefeller a Carnegie). Dalšími d'ábly, kteří se v této šílené politice uplatňovali, byli Ernst Haeckel, profesor zoologie a sociální antropologie, Alfred Ploetz, autor výrazu „rasová hygiena“, dramatik Gerhard Hauptmann. Roku 1912 se zrodila společnost *Thule* - sponzorovala NSDAP, která od společnosti *Thule* později převzala symbol – hákový

kříž. V červenci roku 1912 Londýnská univerzita uspořádala první Mezinárodní eugenický kongres, kde nechyběli lidé jako vynálezce telefonu A.G.Bell, nebo třeba první lord admirality Winston Churchill. Fritz Lenz, první německy profesor rasové hygieny, Erwin Baur, genetik a antropolog Eugen Fischer sepsali stěžejní německou učebnici pojednávající o rasových otázkách, nazvanou *Nástin genetiky člověka a rasové hygieny*. V Británii napsal spisovatel H.G.Wells knihu s názvem *Tušení* – cituji velmi pobuřující úryvek : „Co s nimi, s černými, hnědými a žlutými hordami, které nesplňují žádné z kritérií užitečnosti? Nuže- svět není zaopatřovací ústav. Mám za to, že budou muset jít.“ Přizvukovali mu i Virginia Wolfová, T.S.Elliot a G.B.Shaw. Pokud jde o Británii, tu Hitler zpočátku nepovažoval za protivníka – ani Britové neschvalovali mísení plemen a následný vznik „ polokast“ ohrožujících rasovou čistotu.

Když roku 1923 vstoupil Heinrich Himmler do nacistické strany, bylo mu 23 let. Už od malička měl vášeň pro maličkosti a zvyk pilně zaznamenávat, co ho kdy napadlo a co dělal. Dokonce si vedl deník a zanesl do něj, že přečetl 270 titulů včetně pojednání o antropologii, genetice a rasové hygieně. Byl drobný, nehezky a krátkozraký, k ideálnímu árijci měl velmi daleko. V roce 1922 dostudoval zemědělskou školu a nastoupil k firmě na výrobu hnojiv. Himmler byl velmi snaživý a proto jeho postup do nacistických výšin byl rychlý. Roku 1929 Himmler vystřídal E.Heidena na postu říšského vedoucího SS, kdy byl vypracován systém klasifikace uchazečů SS. Společnost SS se začala stávat sektou – mimořádný význam byl přikládán starogermánskému písmu zvanému runy, formální procedura přijímání do SS byla rovněž vysoce rituální, do velké jídelny jejich základny na hradě Wewelsburgu dal umístit kulatý stůl pro dvanáct nejpřednějších „rytířů“, z nichž každý obdržel erb.

Vymezení pravidel a Otázka chovu – kapitola druhá a třetí

V červenci 1933 byl schválen zákon o sterilizaci, hlavní nástroj realizace úsilí o rasovou čistotu. Seznam chorob, které měly být vymýceny obsahoval obecnou slabomyslnost, schizofrenii, maniodepresivní stavy, tanec svatého Víta , epilepsii , dědičnou slepotu nebo hluchotu, tělesné vady a notorický alkoholismus. V roce 1935 byla přijata trojice takzvaných norimberských rasových zákonů „na ochranu německé krve a cti“. Nakonec byli lidé v Německu rozdělení na občany a obyvatele. Občanem mohl být jen člověk „německé nebo příbuzné krve“ .Židé a svobodné ženy byli pouhými obyvateli bez nároku na občanské výsady, tedy i bez volebního práva. Počínaje rokem 1933 mohl každý student medicíny navštěvovat přednášky z rasové hygieny a tlak nutící mediky, aby se do nich přihlásili, byl čím dál větší. Rok 1938 přinesl nejdrastičtější protizidovská opatření v podobě řady zákonů vyhlašovaných nelítostně po měsíci.

Němci nezůstávali pozadu ani co se týče diskriminace žen. Podle nacistických ideologů bylo mateřství jedinou vhodnou rolí příslušející ženě, naproti tomu muž se mohl věnovat otcovství tehdy, pokud právě neplnil jiné náročné životní úkoly. Do argumentace se

zapojil i šéf stranické propagandy dr. Josef Goebbels. „Úkolem ženy je být přitažlivá a rodit děti,“ napsal. Matky tří a více dětí byly zvýhodňovány (nemusely čekat ve frontách, slevy na nájmem). Naopak u žen neárijského původu nebo u Němek čekajících dítě s cizincem se potraty propagovaly. Víra v mateřství coby instituci oddělenou od manželství a prvořadou povinností ženy splnit biologickou funkci bez ohledu na citové zaujetí stála u projektu Lebensborn. Himmler ji založil 12.12.1935. Všechny děti v domovech se stávaly majetkem SS. Jestliže si matka chtěla dítě ponechat, což většina nechtěla, vzaly si SS na starost jeho umístění do politicky „uvědomělých“ rodin. V roce 1939 existovalo šest domovů : Hochland ve Steinhöringu, Hohenhorst u Brém, Harz ve Wernigerode, Kurmark v Klosterheide, Pommern v Bad Polzinu a Wienerwald u Vídně. Pobyt nastávající matky v domově stál 400 říšských marek. Oficiální brožura vydávaná pro nastávající matky vykreslovala domovy tak lákavě, jako by chtěla dělat reklamu síti luxusních venkovských hotelů. To, co se v domovech odehrávalo, mělo být zapovězeno vědět veřejnosti. Proto okolo organizace Lebensborn vznikla mnohá podezření – že neposkytuje pouze péči nastávajícím rodičkám, ale umožňuje styk mezi potenciálními matkami a otci, bylo všeobecně rozšířené. Postup byl jednoduchý, avšak poněkud připomínal páření se zemědělského dobytka. Po pečlivém přezkoumání správného árijského původu matky a otce byli tito potenciální rodiče seznámeni (muž si mohl vybrat mezi dvěma ženami), se svou vyvolenou strávil šest dní a šest nocí a poté se odloučili. Avšak někdy mezi těmito příslušníky strany dokonce propukla i láska. Občas se ale stávalo, že matkám v zařízeních Lebensborn bylo dáno najevo „některými lékaři a nechvalně proslulými „hnědými sestrami“. že jimi pohrdají.

Himmlerovy děti, Poláci jako my, Děti z Poznaně – kapitola čtvrtá, pátá a šestá

Greta, která po letech zjistila, že vzešla právě z takového „svazku“ SS-mana a vybrané, čistě nordické ženy, její matky, jí šokovalo. „Zdá se mi, že jsem vždycky jen pozorovala život přes skleněnou stěnu, která mi bránila plně se do něj zapojit,“ říká při pohledu zpět. Matka jí po dlouhá léta nechtěla říci ,kdo je její pravý otec. Vydala se proto do knihoven a do archivů .Když zjistila, kdo je její otec zač, byla znechucena i sama sebou. S okolnostmi se ale vyrovnala po svém a dnes říká : „Vím, že jsem částí historie tohoto místa (domu Lebensborn) a přesto se s ním necítím nijak svázaná .Jako bych o tom jenom četla v knize. S okolnostmi svého narození jsem se už vyrovnala.“

Díky své poloze, mezi Německem a Ruskem se Polsko odjakživa stávalo obětí cizích ambic a roztržek. Hitler měl záměr okupovat baltský přístav Gdaňsk a chtěl začlenit Polsko do budoucího německého panství na východě – díky tomuto zahynulo 6 milionů Poláků včetně 3 milionů Židů. Začalo nechvalně známé unášení dětí. V dopise roku 1940 vyložil Himmler podrobně své záměry A.Greiserovi ,župnímu vedoucímu NSDAP v Gdaňsku, že v sirotčincích zbytečně trpí vytipované děti dobré rasy. Poté putovaly na podrobné lékařské vyšetření. Marie Hanfová, jedna z dívek odvedených v roce 1942 během masakru v českých Lidicích ,popsala vyšetření u dr.Hetzerové následovně : „Museli jsme se úplně svléknout, chlapci i dívky, a ta paní nám změřila hlavu ,hrudník, boky .Pak nás jednoho po druhém

zvážili na velké váze v rohu místnosti. Nakonec nám vyfotili obličej ze všech možných úhlů.

Byli jsme polomrtví strachy. Malý chlapec, Alojzy Twardecky, byl násilně odvléčen a poněmčen ve velmi útlém věku. Později, když trochu povyrostl a zapomněl na svůj polský původ, si nad stěnu vystavil podobiznu vůdce ,jak v uniformě říšského maršála ukazuje maršálskou holí k východu. Když byli Němci poraženi, dozvěděl se o svém pravém původu a velmi se na sebe a na všechny okolo zlobil. Ve škole slovo Polák platilo za urážku a teď měl být jedním z nich.

Jiný chlapec, dnes již dospělý Alexandr Michelowski, pracuje jako páter ve Velké Británii. Před zabitím ho prý zachránila černá madona, kterou stále nosil u sebe.

Norská děvčata, Hra na zúčtování, Zmrtvýchvstání eugeniky – kapitola sedmá, osmá a devátá

2.dubna 1940 přepadl Hitler bez výstrahy Norsko a velmi brzy je zcela ovládl. Norové mu nebyli schopni vojensky čelit a britský pokus o invazi skončil neúspěchem. Himmlera, jenž byl říšským komisařem pro upevnění německví a hlavou projektu Lebensborn ,vyhlídka na masový příliv prvotřídních norských genů do německé populace nadchla. „Přestože vzhledem ke krátkosti doby, jež uplynula od obsazení Norska, zatím nemáme statistické podklady, stále častěji se ukazuje, že přátelské vztahy navázané mezi německými okupačními jednotkami a místními ženami přispěly podstatnou měrou k počtu očekávaných porodů. Avšak Norové byli silně protiněmecky založeni a pohrdali a stranili se žen, které se zapletly s okupanty.

Celé toto úsilí se začalo hroutit až v okamžiku, dokud nebyl protivník vzdálen pouhých několik dní postupu. Poslední útočiště bylo ve Steinhöringu. Když sem Američané v květnu 1945 dorazili, našli na místě skoro tři stovky dětí a několik matek nejrůznějších národností.

Americký vojenský tribunál v Norimberku vynesl osm rozsudků těžkého žaláře nad představenými Himmlerova Rasového a osídlovacího úřadu. Proces trval několik měsíců a obžalovaní byli viněni z nově definovaného zločinu genocidy. Hlavní obžalovaný, Ulrich Greifelt, dostal doživotní trest ,sedm dalších bylo odsouzeno k odnětí svobody v délce trvání od pětadvaceti do deseti let. Inge Viermetzovou, jedinou souzenou ženu, soud osvobodil.

Ani v dnešní době, v roce 2011, jsme se zdaleka nezbavili předsudků a nebezpečných pokusů, které by mohly ovlivnit pohled na různé populační skupiny. Když se zjistilo, že základním kamenem genů je kyselina deoxyribonukleová, následovaly objevy technik umožňujících rozpoznávat jednotlivé geny. Genetického inženýrství se již využívá ve šlechtitelství zvířat a při pěstování zemědělských plodin ,a kdyby to bylo eticky přípustné, daly by se s jeho pomocí vyšlechtit nebo naopak eliminovat některé specifické vlastnosti i u lidí. Trochu z toho mrazí.

Knihy mne zaujala, jelikož jsem nikdy v životě o tomto šíleném projektu neslyšela, nikdy od té doby, co se učíme o 2. světové válce, což je od 8. nebo 9. třídy základní školy. Velmi mne to zarazilo. Udělalo to na mne ještě hrůznější dojem, než kdybych slyšela „jen“ o koncentračních táborech a vyhlazování. Toto smýšlení je velmi nebezpečné pro všechny lidi na světě, jelikož se genocida odehrávala jenom v Německu, ale v podstatě se odehrávala a odehrává i nyní na celém světě.

Naprosto nesouhlasím s touto politikou a jen si představuji, co by se se mnou patrně stalo, kdybych žila v nacistickém Německu. Když jsem byla malá, měla jsem blonděaté vlasy a modré oči. Možná bych se zachránila, možná taky ne. Možná by nakonec odhalili, že nejsem jen germánský typ, i když mám některé předky z Německa, nebo „méně hodnotný“ slovanský typ, ale podle 21 fyzických vlastností, že mi v žilách koluje i krev románská. Pokud bych byla ještě starší, už bych pravděpodobně neprošla. Vlasy ztmavly a místo zářivě blond zůstala velmi špinavě blonděatá s pár mizernými blonděatými pramínky, oči zezelenaly a nos se protáhl a rozšířil, jak to u Valachů, neboli bývalých Rumunů bývá. Zůstal mi ovšem jistý pocit zadostiučinění a škodolibosti, když jsem zjistila, že se ve mně smísila ona germánská krev s tou románskou a šla jsem ještě dále a zjistila jsem, že předkové Rumunů jsou Thrákové, předkové Thráků jsou Skythové a ti patří do staro – íránských národů, Íránci jsou Peršané a Peršané jsou Ářjové. A nyní perla – cituji z wikipedie - Na tomto základě se koncem 19. století vyvinulo v některých evropských zemích učení o nadřazenosti árijské rasy, jejíž příslušníci jsou předurčení k tomu, aby ovládali ostatní, „méněcenné“ rasy a národy. Tato hypotetická árijská rasa přitom byla účelově ztotožněna s národy germánské jazykové skupiny (v této souvislosti také někdy označována jako germánská, nordická rasa) a byla proto nadšeně propagována zejména v imperiální Británii (např. spisovatel Rudyard Kipling psal o Údělu bílého muže) a později v nacistickém Německu se dokonce stala součástí státní ideologie.

Teorie o árijské invazi na indický poloostrov byla koloniálním konstruktem založeným pouze na jazykové interpretaci Véd a vyvráceným archeologickými nálezy (zvláště indicko-francouzským průzkumem pomocí družice SPOT a rozborem DNA. Přesto dosud setrvačností přežívá mezi některými západními indology jako předchozí paradigma.

K tomuto mohu říci jediné – veškeré členění na rasy a národy je hloupost. Všichni jsme si rovni.

Tato kniha má velký význam pro studium historie. Měli bychom se poučit z chyb, které se před 76 lety staly a již nikdy více nedovolit genocidu. Nikdo nemůže doložit svůj „čistý“ původ, jelikož lidstvo podle nejnovějších výzkumů pochází z jedné genetické větve.

Autoři : Catrine Clayová – natočila o experimentu Lebensborn dva filmy pro BBC nazvané *Dítě pro Hitlera* a *Uloupené dítě*, které byly oceněny cenami BAFTA a Golden Gate za nejlepší dokument. Michael Leapman - je bývalý špičkový zahraniční dopisovatel a autor knih o médiích a politice.

Terezie Filipová 3.G